

Ναρκισσισμός και Ιδεώδη

Ο Ναρκισσισμός, από τις πλέον πολυσυζητημένες έννοιες εντός και εκτός ψυχανάλυσης, παραμένει αντικείμενο περαιτέρω έρευνας, ιδιαίτερα στην προσπάθεια κατανόησης του ρόλου του σε ορισμένες κλινικές οντότητες, όπως στην κατάθλιψη, στην ψυχοσωματική παθολογία και στις οριακές περιπτώσεις.

Ο αρχαίος μύθος του Νάρκισσου, πάνω στον οποίο βασίζεται η ψυχαναλυτική κατανόηση του Ναρκισσισμού, αφηγείται την εξής κατάσταση: Ο Νάρκισσος γονατίζει πάνω από μια λίμνη νερού, εκστασιασμένος από την ομορφιά του που αντανακλάται στην επιφάνειά της. Κάποια στιγμή δεν αντιστέκεται στην γοητεία του εαυτού του και, στην προσπάθειά του να χαϊδέψει την εικόνα του, πέφτει στο νερό και πνίγεται. Η ουσία της περιγραφόμενης κατάστασης δεν είναι ότι ο Νάρκισσος ερωτεύεται τον εαυτό του, αλλά ότι η φιλαυτία του προκαλεί ένα είδος τύφλωσης, γιατί δεν αναγνωρίζει ότι η εικόνα που βλέπει αποτελεί το είδωλό του. Δεν έχει καμία αντίληψη της διαφοράς του εαυτού του από το περιβάλλον: κατανοεί την πραγματικότητα μέσα από εικόνες του εγώ, κι αυτή η στάση εμπεριέχει τον κίνδυνο της καταστροφής.

Ο μύθος του Νάρκισσου μας συνδέει άμεσα με την διάσταση του αρνητικού ναρκισσισμού: Ο Νάρκισσος πεθαίνει για να ενωθεί με τον αντικατοπτρισμό του και να αγγίξει το ιδεώδες του. Οπότε, ο μύθος μας θέτει το εξής ερώτημα: αυτή η χωρίς όρια αγάπη για τον εαυτό, συνδεόμενη με την διάψευση του έτερου, του διαφορετικού, πόσο γειτνιάζει με την καταστροφικότητα;

Ο Ναρκισσισμός στις θετικές και αρνητικές του εκδοχές και τα απορρέοντα εξ αυτού Ιδεώδη θα αποτελέσουν το κεντρικό θέμα του 18ου ετήσιου Συνεδρίου της ΕΨΕ.